

Forlangende fra Beboerne er af lidt nyere Dato end enkelte andre. Det ved jeg ja godt, men paa den anden Side mener jeg, at Spørgsmaalet ikke faa meget er, hvor længe det er siden, de ere begyndte at stille deres Krav, som, hvor gode Grunde der kan være til at efterkomme disse Krav. Det staar nu for mig saaledes, at naar vi spørge: Til hvilke af disse Kirkebygninger kan der være Grund til at give Bevilling? maa Hadsund blive af dem, der komme i første Række. Jeg skal ikke trække Sagens Forhandling ud, det er ingen Nytte til, men jeg skal slutte med at rette den Opfordring til Tingets Medlemmer, at saa mange, der ville følge Udvalget og stemme for Kirken i Lumsaa, ville gaa imod Udvalgets Indstilling og stemme for Kirken i Hadsund.

Slot: Under Nr. 101 er der opført en Bevilling paa 1,300 Kr. til Fortsættelses-skoler, som er tiltraadt af hele Udvalget. Det Beløb er i og for sig selv meget ringe, og da det er stillet af det hele Udvalg, var der ingen Grund til at tage Ordet, naar det ikke var saa, at jeg for mit Bedkommende ikke agter at stemme for Beløbet, og at den, der tier, samtykker. Forslaget er jo ikklædt en meget udfuldig Form; der kan efter Forslaget kun uddeles Understøttelse i Portioner paa indtil 200 Kr., og Ordføreren udtalte under Motiveringen endda visse Betingelser, der skulde være til Stede desuden. Han nævnte for Eksempel, at Bevillingen kun kunde uddeles til Skoler oprettede af Forældre og ikke oprettede af Lærere; han udtalte tillige, at der ingen Eksamen maatte holdes paa disse Skoler, og at der kun skulde holdes Skole om Vinteren. Hvis disse Betingelser skulde overholdes, antager jeg ikke, at der vil blive særlig stor Nøst om disse Bevillinger, og jeg er egentlig nærmest tilhøjelig til at tro, at det vilde have gjort adskilligt mere Nytte, om der blev uddelt et Beløb til Aften-skoler. Det eneste, jeg har tænkt mig, der kunde ligge til Grund for Bevillingen, er Muligheden af, at der skulde være ganske særlige Steder i Landet, hvor det kunde være nødvendigt, men det er i alle Tilfælde ikke oplyst i Betænkningen og heller ikke oplyst af Ordføreren. (Modsigelse af Busk). Nej, det er ikke oplyst, thi saa var det jo en anden Sag. Men ellers vil jeg spørge: Hvem ere de Folk, som skulle have Nytte af disse Skoler? Det er selvfølgelig Folk, der ikke ere tilfredse med de bestaaende Almueskoler, og som altsaa have Raad til at ofre noget mere paa deres Børn og Raad til at holde dem fra det legemlige Arbejde, naar de ere konfirmerede, i den Alder, hvor

vistnok de fleste ville erkende, at det er mere nyttigt og nødvendigt, at Børn vænnes til legemligt Arbejde end til Skolegang. Det forekommer mig baade urigtigt og uretfærdigt at støtte disse Skoler, urigtigt, fordi det er tvivlsomt, hvorvidt det er et Gode i sig selv, og uretfærdigt, fordi det kun kommer de velhavende Folks Børn til gode. Dertil kommer, at jeg frygter for, at en saadan Bevilling eller i alt Fald de Bestræbelser, der ligge deri, vil føre til, at en Reform af Skolevæsenet fra Grunden af muligvis vil trække længere ud, og det er dog vistnok det, der først og fremmest maa tages Sigte paa, at faa en Reform af den almindelige Almueskoleundervisning, i alt Fald paa Landet. Af denne Grund ønsker jeg ikke at stemme for Bevillingen. Skulde jeg frembære et Ønske for den højtærede Minister, skulde det være i Retning af, at han vil lægge sine Kræfter ind paa at søge at faa tilvejebragt en virkelig grundig Reform af Skoleundervisningen. Den maatte selvfølgelig gaa ud paa Oprettelse af flere Klasser i Skolen og Ansættelse af flere Lærere-kræfter. Jeg skal heller ikke lade inde af Betragtning, at vi vistnok ogsaa maa komme til at tænke paa Lærernes Lønningstilskud. Jeg er meget taknemmelig for, at Finansudvalget og Ministeren have enedes om at forhøje Understøttelsen til Lærerne allerede i Aar. Jeg tror nemlig, at det gøres nødvendigt; det kan vist siges med Sandhed, at der er mange ældre Lærere rundt omkring i Landet, som lige frem lide af Næringsforg, og det er jo ikke megen Opmuntring til at tage fat paa den Gerning med Liv. Ja, hermed har jeg sagt, hvorfor jeg ikke kan stemme for det nævnte Ændringsforslag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Vardenfleth): Som den ærede Ordfører gjorde opmærksom paa, er der paa Finanslovsforslaget og ved Ændringsforslag til 2den og 3dje Behandling stillet en Række Forslag om Kirkebevillinger i større Antal end maatte tidligere. Grunden hertil er jo ganske simpelt den, at efterhaanden som Aarene gaa, modnes disse Sager til Forelæggelse for Rigsdagen, disse Sager, som jo væsentlig støtte sig til den Liste, der i Samlingen 1890—91 blev forelagt for Rigsdagen. Jeg har derfor anset det for rigtig at forelægge Tinget disse Sager, efterhaanden som de blive færdige fra Administrationen, saaledes at de kunne komme under samlet Dvervejelse, men jeg har ganske vist ikke gjort mig nogen Illusion om, at samtlige Bevillinger skulde blive